ANALÝZA MEDIALIZACE SPORTU OSOB S POSTIŽENÍM

ANALYSIS OF MEDIA COVERAGE OF SPORT FOR PEOPLE WITH DISABILITIES

V. Kursová

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, Katedra tělesné výchovy a sportu

ABSTRACT

The main objective of the research is to analyze media coverage of sport and physical activities for people with disabilities in 2017. The primary objective is to provide a basic overview of the topics most commonly associated with sport for people with disabilities as well as to provide information on which Czech media has published most articles. The secondary objective is to identify the most mentioned events and persons. Data for this research were found in the media archive of company Anopress IT which is accessible to employees of the Faculty of Education of the University of South Bohemia. The media list was not limited and included all monitored media. The search query was compiled of using two sets of main keywords and basic logical operators. The main contribution of the research can be understood mainly in mapping the communication of the topic to public as well as a possible support for institutions or individuals whose interest would be to promote sport and physical activities for people with disabilities.

Keywords: handicap; people with disabilities; physical disability; mental disability; deaf people; blind people; paralympic games; deaflympic games; media

SOUHRN

Primárním cílem je poskytnout základní přehled o tématech, která jsou ve spojení se sportem pro osoby se zdravotním postižením nejčastěji skloňována a zároveň podat informaci o tom, která česká média či sdělovací prostředky se zmíněným tématům věnují nejčastěji. Sekundárním cílem pak je určení nejvíce medializovaných konkrétních projektů či akcí. Sběr dat probíhal vyhledáváním v databázi mediální společnosti Anopress, která je Pedagogické fakultě Jihočeské univerzity zpřístupněna. Seznam médií nebyl nijak omezen, zahrnoval veškerá monitorovaná média. Řetězec pro vyhledání relevantních výstupů byl sestaven pomocí dvou sad hlavních klíčových slov a základních logických operátorů. Hlavní přínos analýzy lze chápat především ve zmapování komunikace tématu pro širší veřejnost a jako možný podklad pro instituce či jedince, jejichž zájmem by bylo zmíněnou problematiku propagovat či se jí aktivně věnovat.

Klíčová slova: handicap; osoby se zdravotním postižením; tělesné postižení; mentální postižení; neslyšící lidé; nevidomí; paralympiáda; deaflympiáda; média

Úvod

Kvalita života každého jedince je závislá na okolnostech, čase i situacích, ve kterých ji posuzujeme. Životní podmínky a osobní spokojenost jsou jedním z faktorů, které mohou přímo ovlivnit úroveň kvality života (Olišarová, Dolák, & Tóthová, 2012). Snahou společnosti je zvyšovat kvalitu života každého jednotlivce tedy i osob s postižením (osoby se specifickými potřebami). Toto úsilí prolíná programem „Zdraví 2020 – Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí“, který je rámcovým souhrnem pro rozvoj veřejného zdraví v ČR a současně i nástrojem pro implementaci programu Světové zdravotnické organizace „Zdraví 2020“ v ČR. Národní strategie navazuje na „Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví 21“ (Ministerstvo zdravotnictví, 2014). Zdraví člověka je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty – styl života, zdravotně preventivní chování, kva-

lita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Je nezbytné zmínit, že také socioekonomický status má vliv na kvalitu života, stejně jako na pohybový režim člověka a objem i obsah provozovaných pohybových aktivit (Benešová, Salcman, & Valach, 2016). Výzkumy lékařů, sociologů, psychologů, pedagogů a dalších odborníků v oblasti kvality života, výchovy, sportu, psychologie atd. konstatují neustále prohlubující se redukci pohybové činnosti, přestože pohyb je chápán jako komplexní prostředek formování člověka a přiměřená pohybová intervence jako nástroj významným způsobem ovlivňující zdravotní stav a kvalitu života (Bunc & Skalská, 2016).

Disabilita je zastřešujícím termínem pro poškození, omezení aktivit a participace (účasti). Označuje negativní aspekty interakce mezi jedincem se zdravotním problémem a individuálními souvisejícími faktory (faktory životního prostředí a osobnostní faktory), (Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2017). Koncept disability se stal na mezinárodní úrovni zastřešujícím výrazem v oblasti funkčních poruch, aktivit a participací. Je rovněž jedním ze základních pilířů Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví – MKF (v originále International Classification of Functioning, Disability and Health – ICF) patřící do skupiny klasifikací vyvinutých Světovou zdravotnickou organizací (WHO), (MKF, 2008).

Původně byl sport osob se zdravotním postižením pojímán jen jako součást komplexní rehabilitace, později v souladu s rozvinutější koncepcí zdraví se do popředí dostaly širší zdravotní i sociálně psychologické aspekty v návaznosti na moderní pojetí společnosti, které reflektují, že její integrální a plnohodnotnou součástí jsou i lidé se specifickými potřebami. Možnost aktivního provozování pohybových a sportovních aktivit je pro osoby s postižením jedním z významných integračních prvků. Je prokázáno, že pro jejich harmonický rozvoj a podporu zdravého životního stylu jsou pohybové zkušenosti získané provozováním tělesných aktivit velmi prospěšné a nezbytné. Smysluplný a řízený pohyb má velmi mnoho zajímavých komponent a velice úzce souvisí s rozvojem sociálních kompetencí těchto jedinců (Eichstaedt & Barry, 1992). Pohybové aktivity (PA) pomáhají nejen ke stabilizaci a zlepšování zdravotního stavu, ale i k uvolnění emočního napětí. Jednotlivé funkce pohybu jsou vzájemně provázané a uplatňují se nevědomky nebo jsou úmyslně využívány při záměrném formování osobnosti člověka, při výchovném působení, při řešení individuálních handicapů i sociálních problémů (Bursová & Rubáš, 2006). Pohybové aktivity mohou mít různé formy od volných her až po sportovní činnost, mají i různé funkce např. rehabilitační a relaxační, ale i komunikační. V souvislosti se zaměřením tohoto příspěvku je nezbytné rovněž zmínit i kinantropologickou multidisciplinární vědní oblast APA (Aplikované pohybové aktivity), která se zabývá možnostmi osob se speciálními potřebami v kontextu s pohybovými aktivitami (Ješina & Kudláček, 2011). V oblasti podpory PA můžeme hovořit o podpoře širokého spektra pohybových činností v řadě oblastí lidského konání – např. tělesná výchova, tělocvičná rekreace, sport apod. Stejně jako řada významných odborníků i tito autoři uvádějí, že pohybové aktivity mohou hrát klíčovou roli při společenském začlenění osob se zdravotním postižením, při jejich osobnostně-sociálním formování či při prevenci zdravotních rizik vztahujících se k nedostatečné realizaci PA (Kudláček & Ješina, 2013). Osoby s postižením si během sportovních činností osvojují a zvykají na nové sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost a překonávání nejrůznějších zábran (Karásková, 2010). Z tohoto důvodu vznikají různé modifikace a alternativy oblíbených sportů, aby je mohli provozovat i osoby s postižením (Pacholík, 2010). Sport osob se zdravotní disabilitou se stává běžnou skutečností, kdy sport je chápán jako nástroj podporující autonomii osobnosti, zdraví, kvalitu života i sociální integraci a při respektování základních principů a zákonitostí pomáhá překračovat rozdíly ve zdravotním postižení, věku, pohlaví, socioekonomickém statutu a etnickém původu (Blauwet & Willick, 2012). S využitím vhodných kompenzačních pomůcek a s adekvátní podporou se osoby s postižením mohou věnovat značnému množství sportů.

Popularita vrcholných sportovních klání se v současné době zvyšuje. Velmi důležitým faktem je vytvoření klasifikačního systému. Klasifikace je definována jako hodnotící systém, který se používá k rozdělení sportovců do tříd při různých sportovních aktivitách tak, aby jim poskytl srovnatelný výchozí bod pro trénink a soutěže, a tím zajistil dodržení principu „fair play“. Správná klasifikace umožňuje sportovcům soutěžit na srovnatelné úrovni i přes různost jejich postižení. Jedná se o posouzení stavu pro adekvátní zařazení a umožňuje soutěžit i lidem s těžkým stupněm postižení. I přesto, že se klasifikace týká převážně vrcholového sportu, je možné ji využít na všech úrovních sportovní činnosti (Dařová, Čichoň, Švarcová, & Potměšil, 2008). Výkony, kterých sportovci s postižením dosahují, jsou obdivuhodné a zcela jistě zasluhují obecné uznání.

Metodika

Základní metodou je kvantitativní obsahová analýza. První část rešerše je věnována časovému vývoji medializace, prostřednictvím popsání nejzásadnějších událostí přibližuje čtenáři hlavní body publicity sledovaných témat. Druhá část nabízí přehled médií, která se sledovaným tématům věnovala nejčastěji a u neaktivnějších mediálních zdrojů stručně popisuje, jakým směrem se publicita ubírala. Tematické zaměření mediálních výstupů (článků či reportáží) je monitorováno v třetí části, jednotlivým medializovaným projektům a osobnostem je pak věnována čtvrtá část.

První sada hlavních klíčových slov či výrazů obsahovala v různých podobách a tvarech následující pojmy: handicapování, tělesné postižení, zdravotně postižení, mentálně postižení, neslyšící, nevidomí, paralympiáda, deaflympiáda. Tato první sada byla pomocí logických operátorů propojena s druhou sadou slov či výrazů obsahující: sport, aktivita, soutěž, akce, projekt, olympiáda, sportovec, sportovkyně.

Dotaz byl stanoven relativně obecně s cílem vyhledat nejvíce dostupných výstupů. Základní soubor obsahoval bezmála 800 výstupů, u nichž byla následně provedena detailnější selekce na základě relevantnosti. Za relevantní byly označeny takové, které se primárně věnovaly sledovaným tématům (tj. sledovaná témata nebyla zmíněna pouze okrajově). Relevantní výstupy byly poté rozřazeny do pěti základních tematických skupin a pro účely této rešerše byly zaznamenány i další údaje v čele s konkrétním médiem a datem publikování.

Výsledky a diskuse

Časový vývoj

Ve sledovaném období od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017 bylo zaznamenáno celkem 417 relevantních článků, které se vztahují k tématu sportu handicapovaných v České republice. V průměru na jeden měsíc tak připadá 35 článků. Průměr byl překročen hned ve čtyřech případech. Nejvíce mediálních výstupů bylo publikováno v červnu (52). Dále v srpnu (51), v březnu (46) a v červenci (45). Naopak nejméně výstupů připadlo na zimní měsíce - v prosinci bylo publikováno 19 článků a v lednu 21. Ostatní měsíce nevybočovaly z průměru. Zimní měsíce byly spíše charakteristické pro udělování ocenění pro nejlepší sportovce v daném sportu, regionu či časovém úseku (ČTK, 2017). Letní měsíce pak byly typické pro konkrétní sporty a akce (Nebor, 2017; Vlach, 2017).

Graf 1./ Graph 1.

Počet mediálních výstupů o sledovaných tématech (rok 2017)./ Number of analyzed media outputs per month (year 2017).

Vyšší publicita zaznamenaná v letních měsících byla ovlivněna vyšším počtem konaných sportovních událostí. Jako příklad lze uvést Metrostav Handy Cyklo Maraton, který se uskutečnil na začátku srpna. Ze sportovních událostí konaných v letních měsících byl nejvíce zmiňován. Celkem se jednalo o 24 článků. Na dalších místech se umístily Emil Open – Evropské hry handicapované mládeže (6. až 9. června) či Olympiáda dětí a mládeže v Brně (29. června). Tyto dvě akce se dočkaly 20, respektive 16 zmínek v médiích.

Za anomálii se dá považovat měsíc březen, neboť ten ostře vybočuje z průměru okolních měsíců. Vyšší publicita sportu pro osoby s postižením v tomto měsíci byla ovlivněna několika faktory. Prv-

ním z nich je úspěch handicapovaného cyklisty Ivo Koblasy, který vybojoval bronzovou medaili na dráhovém mistrovství světa handicapovaných cyklistů v Los Angeles (Macková, 2017). Koblasovi bylo věnováno celkem 10 článků a mezi sportovci a osobnostmi se celkově umístil na 8. místě v medializaci (viz níže). Další důležitým tématem, které rezonovalo v březnu, byla ocenění Sportovec města Jičína roku 2016 a Mosty 2016.

Naprostu nejvíce výstupů bylo publikováno 21. února, kdy se média věnovala vyhlášení ankety Nejlepší handicapovaný sportovec roku 2016. Tím se stal plavec Arnošt Petráček, který je zároveň nejvíce medializovanou postavou handicapovaného sportu u nás (45 zmínek).

Média

Žebříčku TOP 10 nejaktivnějších médií s výrazným náskokem vévodí sportovní rubrika serveru Aktualne.cz, který má speciální podrubriku Parasport, v níž bylo zaznamenáno 55 relevantních zpráv. Články serveru jsou původní redakční obsah, autory většiny z nich jsou David Nebor, Kristýna Šperková či Veronika Skalecká. Celkem 23 zpráv se věnovalo konkrétním akcím a jejich propagaci, 21 bylo zaměřeno na sportovce a osobnosti, šest zpráv se týkalo financování sportu, tři obecně sportu handicapovaných a dvě sportovním oceněním.

I tímto tematickým rozdělením se server od ostatních mediálních zdrojů odlišoval, neboť kromě upoutávek na konkrétní akce poskytoval i detailnější a často unikátní informace o zákulisí organizace tuzemského sportu pro osoby s handicapem. Upozornil mj. na dopad dotačního skandálu MŠMT na financování handicapovaných sportovců v případě české sledge hokejové reprezentace (Nebor, 2017b) a dále prostřednictvím rozhovorů se sportovci a sportovními funkcionáři poukázal na spory v paralympijském hnutí, které sport poškozují z hlediska marketingu, i na nevyhovující systém financování obecně (Macková & Skalecká, 2017; Šafránek & Macková, 2017).

Graf 2./ Graph 2.

Počet mediálních výstupů dle jednotlivých médií (rok 2017)./ Number of analyzed media outputs per media (year 2017).

Se značným odstupem další místo obsadila Mladá fronta DNES, která publikovala 16 textů. Naprostá většina z nich (12 zpráv) se týkala akcí či projektů (Franzkiová, 2017), ve třech případech se deník zajímal o konkrétní sportovce. Jeden článek se pak zabýval sportem handicapovaných obecně, na druhou stranu lze upozornit, že šlo o rozhovor s poslankyní Andreou Brzobohatou, historicky první poslankyní s tělesným postižením (amputace dolních končetin). Brzobohatá v interview vyjádřila zájem pomáhat osobám s handicapem a taktéž představila činnost sdružení pro lidi s amputacemi No Foot No Stress (Zikmundová, 2017).

V týdeníku 5plus2 bylo rozložení publicity obdobné. Z celkem deseti zpráv se jich osm věnovalo konkrétním akcím, jedna sportovcům a jedna sportu obecně.

Zbývající média z TOP 10 nejaktivnějších svou pozornost mezi jednotlivá témata rozdělovala podobně. Upozornit lze na tematický měsíčník Můžeš, jehož ambicí je propojování světa osob s postižením a běžné populace. Zajímavé je, že na konkrétní akce a projekty, které mainstreamová média zajímají nejčastěji, časopis neupozorňoval. Z osmi zpráv zaměřených na sport se jedna týkala sportu obecně, tři sportovcům a čtyři financování. V souvislosti s financováním poskytl časopisu rozhovor plavec Arnošt Petráček (Petráček, 2017) nebo výkonná předsedkyně Českého olympijského výboru (ČOV) Alena Er-

lebachová (Gális, 2017). Ačkoliv tedy mainstreamová média tématu příliš pozornosti nevěnují, autoři, kteří se sportu handicapovaných věnují pravidelně, ho považují za významnější.

Tematické zaměření výstupů

Nadpoloviční většina zpráv (230) se věnovala konkrétním akcím spojeným se sportem handicapovaných a jejich propagaci. Jednalo se především o zpravodajské příspěvky, týkající se aktuálních sportovních soutěží pro děti či dospělé na místní i mezinárodní úrovni (Emil Open, Metrostav Handy Cyklo Maraton, Blind Football Cup, deaflympiáda). Další akce pak média prezentovala jako součást osvětových či charitativních aktivit měst a různých organizací (Wings for Life World Run, různé akce spolku Cesta za snem).

Graf 3./ Graph 3.

Míra medializace jednotlivých témat, počet článků (rok 2017)./ Media coverage of selected topics, number of articles (year 2017).

Zhruba dvakrát nižší počet zpráv (106) tvořil korpus rozhovorů, reportáží či medailonků zaměřených na handicapované sportovce a další relevantní osobnosti (trenéry, politiky, rodinné příslušníky sportovců).

Celkem 34 zpráv bylo zařazeno do skupiny obecných výstupů o sportu pro handicapované. Média v nich obvykle přibližovala konkrétní sportovní disciplíny pro handicapované, dotkla se ale i témat s kontroverzním potenciálem, jako je klasifikace postižení a případné související podvody – „doping” handicapovaných (Kopřiva & Hampejs, 2017).

Na financování sportu handicapovaných se zaměřilo 25 zpráv. Jednoznačně se jedná o téma, se kterým se pojí největší kontroverze, a to v souvislosti s (ne)vyplácením dotací, rozděleními svazy (Českým svazem tělesně postižených sportovců a Českou asociací tělesně handicapovaných sportovců) či obecně podfinancováním sportu handicapovaných v České republice. Kromě již výše zmíněných kauz či výstupů lze vyzdvihnout v této souvislosti i rozhovor s předsedkyní spolku Atletika Bez Bariér Pardubice Evou Hrdinovou s handicapovanými sportovci a reprezentanty Jaroslavem Petroušem a Martinem Zachem (Zamastil, 2017).

Různým oceněním, která handicapovaní sportovci obdrželi zejména v rámci anket na regionální i celostátní úrovni, se pak věnovalo zbývajících 22 zpráv.

Osobnosti

Publicitu handicapovaných sportovců a dalších relevantních osobností lze pomyslně rozdělit na dva typy podle toho, z které strany komunikační aktivita vychází. Většina sportovců v médiích vystupuje spíše pasivně, je médii citována či jmenována, ale není v komunikaci iniciativní.

Naproti tomu osobnosti spojené se sportovními organizacemi a pořádáním sportovních a charitativních akcí jsou v komunikaci aktivnější, poskytují rozhovory a prostřednictvím médií šíří povědomí o sportu handicapovaných i motivaci, ačkoliv jejich publicita je v porovnání s většinou sportovců nižší. Mezi tyto osobnosti patří kromě Heřmana Volfa (Cesta za snem) i Eva Hrdinová (Atletika bez bariér), která zaznamenala 8 zmínek a v menší míře Jan Nevrla, ředitel Plavecké akademie bez bariér (6 zmínek).

Nejčastěji média skloňovala jméno plavce Arnošta Petráčka, objevilo se celkem v 45 výstupech. Petráčkově publicitě dominovaly dvě události - anketa Nejlepší handicapovaný sportovec roku 2016,

v níž získal v únoru nejvyšší ocenění, a Evropské hry handicapované mládeže Emil Open v Brně, jichž se v červnu účastnil. Sám Petráček je však v komunikaci hodně aktivní a poskytuje médiím často rozhovory a vyjádření k různým událostem, média jej pak profilují jako jednoho z nejpopulárnějších handicapovaných sportovců.

Tabulka 1./ Table 1.

Počet zmínek v analyzovaných výstupech./ Number of mentions in analyzed articles.

Jméno Name	Povolání/disciplína Profession/sport discipline	Počet zmínek Number of mentions
Arnošt Petráček	Plavec / Swimmer	45
Heřman Volf	předseda spolku Cesta za snem / chairman of the association Cesta za snem	32
David Drahonínský	Lukostřelec / Archer	21
Jiří Ježek	Cyklista / Cyclist	21
Vendula Dušková	Plavkyně / Swimmer	13
Patrik Jahoda	Handbiker	11
Zbyněk Sýkora	Florbalista / Floorball player	11
Ivo Koblasa	Cyklista / Cyclist	10
Běla Třebínová	Plavkyně / Swimmer	10
Michal Stark	Cyklista / Cyclist	10

S odstupem se na další příčce umístil s 32 zmínkami handicapovaný sportovec a předseda spolku Cesta za snem Heřman Volf, který v médiích vystupuje relativně často a propaguje obecně sport pro handicapované i aktivity sdružení Cesta za snem (Lébllová, 2017; Hronová, 2017).

Lukostřelce Davida Drahonínského a cyklistu Jiřího Ježka média zmínila shodně v 21 výstupech. Drahonínský byl rovněž oceněn v anketě Nejlepší handicapovaný sportovec roku 2016, a to hned třikrát, ostatní zprávy, v nichž byl zmíněn, se týkaly dílčích sportovních událostí, kterých se v průběhu roku účastnil. Publicita Jiřího Ježka se pojila zejména s ukončením jeho profesionální kariéry, kdy jej média označovala za „krále mezi cyklisty paralympioniky“, „nejúspěšnějšího paracyklistu v historii“ a „fajera“ (Šimáček, 2017; Mrzena, 2017).

Ostatním sportovcům v čele s plavkyní Vendulou Duškovou (13 zmínek) média věnovala pozornost na srovnatelné úrovni.

Projekty a události

Z dílčích projektů a událostí se média nejvíce věnovala Paralympiádě, která se konala v roce 2016 v Rio de Janeiro. V 77 zprávách se zejména připomínaly úspěchy českých paralympioniků.

Tabulka 2./ Table 2.

Míra medializace projektů/událostí./ Media coverage of projects / events.

Projekt/událost Project/Event	Počet výstupů Number of outputs
Paralympiáda Rio de Janeiro	77
Cesta za snem	41
Metrostav Handy Cyklo Maraton	24
Emil Open - Evropské hry handicapované mládeže	20
Mistrovství světa handicapovaných v dráhové cyklistice – Los Angeles	19
Mistrovství světa handicapovaných atletů - Londýn	16
Olympiáda dětí a mládeže v Brně	16
Deaflympiáda	15
Wings for Life World Run	10
Blind Football Cup	9

Sdružení Cesta za snem, které organizuje mnohé motivační, charitativní i soutěžní sportovní a vzdělávací akce (Pereme se s tím všichni, S Cestou za snem okolo měst, Praha letí napříč handicapy a další), se objevilo v 41 zprávách.

Na třetí příčce se s 24 zmínkami umístil Metrostav Handy Cyklo Maraton, nejdelší cyklistická štafeta v ČR, které se účastní profesionálové i rekreační sportovci z řad běžné populace i osob s postižením. V těsném závěsu s 20 zprávami následovaly Evropské hry handicapované mládeže Emil Open, které se tradičně konaly v Brně. Publicita řady dalších sportovních klání jako MS handicapovaných v dráhové cyklistice, MS handicapovaných v atletice, Olympiády dětí a mládeže či deaflympiády dosahovala obdobné úrovně.

Závěr

Ve sledovaném období bylo zaznamenáno 417 článků, které se věnovaly sportu handicapovaných. Průměrně tak každý měsíc vyšlo 35 článků. Nejvyšší publicitu zaznamenaly letní měsíce, neboť právě v tomto období se konalo nejvíce sportovních událostí. Naopak v medializaci zaostávaly zimní měsíce, kdy se rozdávala ocenění pro nejlepší sportovce.

Nejaktivnějším médiem, které referovalo o sportovcích s handicapem, byl server Aktuálně.cz, který nabízí rubriku Paraspport a aktivně se danému tématu věnuje. Rozdíl mezi serverem Aktualne.cz a MF DNES byl takřka 30 článků (Aktualne.cz vygenerovalo 55 článků, MF DNES 16). V sekci Paraspport bylo možné najít rozhovory se sportovci, informace o handicapovaných sportovcích či informace o sportu jako takovém. Rovněž nechyběly kritické zprávy o kauzách či špatném financování.

Za aktivní médium lze rovněž považovat regionální deníky, které sice neobsadily čelní příčky jako celek, ale regionální mutace Deníku (Českbudějovický deník, Pražský deník apod.) o sportovních událostech či regionálních sportovcích pojednávaly velmi často.

propagaci s tím spojenou. Mezi nejčastěji zmiňované akce patřily např.: Emil Open, Metrostav Handy Cyklo Maraton, Blind Football Cup či deaflympiáda. Zhruba čtvrtina článků byla zaměřená přímo na sportovce formou rozhovorů či reportáží s konkrétními osobnostmi či sporty. Ostatní témata jako je třeba financování či udělená ocenění byla zastoupena minimálně.

Média v Česku nejčastěji ve svých textech zmiňovala plavce Arnošta Petráčka, který se stal handicapovaným sportovcem roku 2016. Druhou nejčastěji zmiňovanou osobností se stal Heřman Volf, předseda spolku Cesta za snem. Za nimi skončil lukostřelec David Drahonínský a legenda paralympijského sportu Jiří Ježek. Mezi nejsledovanější události a projekty se řadí Paralympiáda v Riu, která se hlavně v první polovině roku 2017 těšila velkému mediálnímu prostoru. Další v pořadí skončil spolek Cesta za snem, který se zaměřuje na organizaci charitativních či sportovních akcí. Metrostav Handy Cyklo Maraton skončil za výše uvedenými. Události, kde se dařilo českým sportovcům, dosahovaly vyšší míry publicity a našly své místo i v médiích, která se běžně sportu handicapovaných nevěnují.

Literatura

- Benešová, D., Salcman, V., & Valach, P. (2016). Porovnání pohybových předpokladů dětí s odlišným sociálním statutem. *Studia Kinanthropologica*, 17(3), 195–201.
- Bunc, V., & Skalská, M. (2016). Pohybové aktivity žen a mužů středního věku – benefity a problémy. *Studia Kinanthropologica*, 17(3), 223–233.
- Bursová, M., & Rubáš, K. (2006). *Základy teorie tělesných cvičení*. Plzeň: ZČU Plzeň.
- Daňová, K., Čichoň, R., Švarcová, J., & Potměšil, J. (2008). *Klasifikace pro výkonnostní sport zdravotně postižených*. Praha: Karolinum.
- Eichstaedt, Carl B., & Lavay, Barry W. (1992). *Physical activity for individuals with mental retardation: infancy through adulthood*. Champaign: Human Kinetics.
- Franzkiová, P. (2017). Neziskovka pomáhá dětem bez nohou, vyrábí jim „ruční kolo“. *Mladá fronta DNES*. (08). Praha: Mafra.
- Gális, R. (2017). Alena Erlebachová: Část světa je před námi. *Můžeš*. 2017 12(2), Praha: Sdružení přátel Konta Bariéry.
- Ješina, O., & Kudláček, M. (2011). *Aplikovaná tělesná výchova*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.
- Karášková, V. (2010). *A budeme si hrát*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.
- Kudláček, M., & Ješina, O. (2013). *Integrovaná tělesná výchova, rekreace a sport*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.

Olišarová, V., Dolák, F., & Tóthová, V. (2012). Kvalita života jako součást ošetrovatelství. *Kontakt*, 15(1), 14–21.

Pacholík, V. (2010). Ve vodě s úsměvem. *Aplikované pohybové aktivity v teorii a praxi*, 1(2), 17–20.

Zikmundová, M. (2017). Nejdříve se musím ve Sněmovně zorientovat. *Mladá fronta DNES* (16). Praha: Mafra.

Elektronické zdroje

Blauwet, Ch., & Willick, S. E. (2012). Health promotion: The Paralympic Movement: Using Sports to Promote Health, Disability Rights and Social Integration for athletes with disabilities. Dostupné z ScienceDirect.

ČTK (2017). Zlato z Ria rozhodlo. Nejlepším handicapovaným sportovcem je Petráček. *Deník.cz*. Získáno 21. únor. 2017, z http://www.denik.cz/ostatni_sport/zlato-z-ria-rozhodlo-nejlepsim-handicapovanym-sportovcem-je-petracek-20170221.html

Hronová, Z. (2017). Jedou na kole 2222 kilometrů. Někteří jsou slepí, jiní bez nohou či rukou. Vítěz je každý, říká Volf. *Magazin.aktualne.cz*, Získáno 31. červenec 2017, z https://magazin.aktualne.cz/handy-cyklo-maraton-handikap-herman-volf/r_e49e025475db11e79584002590604f2e/

Kopřiva, O., & Hampejs, M. (2017). Jako doping? Revize odhalila, jak lze podvádět ve sportu handicapovaných. *Lidovky.cz*, Získáno 22. březen 2017, z https://www.lidovky.cz/sport/ostatni-sporty/zamerne-se-vycerpat-revize-odhalila-jak-lze-v-paralympijskem-sportu-podvadet.A170321_212904_ln-sport-ostatni_oka

Lébová, K. (2017). Vozíčkáři nemusí být bezbranní. Na kurzu se učili, jak zneškodnit agresora. *Novinky.cz*, Získáno 6. únor 2017, z <https://www.novinky.cz/domaci/428543-vozickari-nemusi-byt-bezbranni-na-kurzu-se-ucili-jak-zneskodnit-agresora.html>

Macková, V. (2017). Nástupce Jiřího Ježka vyjel na dráhovém MS bronz. *Sport.aktualne.cz*, Získáno 3. březen 2017, z <https://sport.aktualne.cz/parasport/nastupce-jiriho-jezka-vyjel-na-drahovem-ms-bronz/r~84e7f6dc000e11e781eb0025900fea04/>

Macková, V., & Skalecká, V. (2017). Medaili z paralympiád ubývá, rozkol ve sportu handicapovaných ale trvá dál. A šampion protestuje. *Sport.aktualne.cz*, Získáno 29. březen 2017, z https://sport.aktualne.cz/parasport/parasport/r_a4e5aa50fcd11e69aec0025900fea04/

Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví: MKF. (2008). Překlad Jan Pfeiffer a Olga Švestková. 1. české vyd. Praha: Grada. Dostupné z <http://www.uzis.cz/publikace/mezinarodni-klasifikace-funkcnich-schopnosti-disability-zdravi-mkf>

Ministerstvo zdravotnictví ČR (2014). *Zdraví 2020 – Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí*. MZ ČR Praha: Geoprint. Dostupné z https://www.mzcr.cz/Verejne/dokumenty/zdravi-2020-narodni-strategie-ochrany-a-podpory-zdravi-a-prevence-nemoci_8690_3016_5.html

Mrzena, D. (2017). Král mezi cyklisty paralympioniky chystá konec. Jsem unavený, říká Ježek. *Sport.idnes.cz*, Získáno 4. červen 2017, z https://sport.idnes.cz/jiri-jezek-emil-open-konec-kariery-drh-cyklistika.aspx?c=A170603_073000_cyklistika_dm

Nebor, D. (2017a). Emil Open je zpět. Brno hostilo Evropské hry handicapované mládeže. Přijeli i Petráček s Ježkem. *Sport.aktualne.cz*, Získáno 15. červen 2017, z <https://sport.aktualne.cz/parasport/brno-hostilo-evropske-hry-handicapovane-mladeze-prijeli-i-jir/r~745777de513011e79680002590604f2e/?redirected=1542541830>

Nebor, D. (2017b). Dotační skandál zasáhl i sledge hokejisty. Před kvalifikací na paralympiádu žádají o pomoc. *Sport.aktualne.cz*, Získáno 9. červenec 2017, z https://sport.aktualne.cz/parasport/dotacni-skandal-srazil-i-sledge-hokejisty-s-financovanim-kva/r_bcfcb304645f11e7bc9f002590604f2e/

Petráček, A. (2017). Chybějí nám podmínky, jaké mají olympionici. *Můžeš XI (02)*. Dostupné z [https://www.google.cz/search?q=Petr%C3%A1%C4%8Dek%2C+A.+\(2017\)+Chyb%C4%9Bj%C3%AD+n%C3%A1m+podm%C3%ADnky%2C+jak%C3%A9+maj%C3%AD+olympionici.+M%C5%AF%C5%BEE%C5%A1.+2017\(02\)%2C+11.+ISSN+1213-8908.&oq=Petr%C3%A1%C4%8Dek%2C+A.+\(2017\)+Chyb%C4%9Bj%C3%AD+n%C3%A1m+podm%C3%ADnky%2C+jak%C3%A9+maj%C3%AD+olympionici.+M%C5%AF%C5%BEE%C5%A1.+2017\(02\)%2C+11.+ISSN+1213-8908.&aqs=chrome..69i57.2991j0i4&sourceid=chrome&ie=UTF-8](https://www.google.cz/search?q=Petr%C3%A1%C4%8Dek%2C+A.+(2017)+Chyb%C4%9Bj%C3%AD+n%C3%A1m+podm%C3%ADnky%2C+jak%C3%A9+maj%C3%AD+olympionici.+M%C5%AF%C5%BEE%C5%A1.+2017(02)%2C+11.+ISSN+1213-8908.&oq=Petr%C3%A1%C4%8Dek%2C+A.+(2017)+Chyb%C4%9Bj%C3%AD+n%C3%A1m+podm%C3%ADnky%2C+jak%C3%A9+maj%C3%AD+olympionici.+M%C5%AF%C5%BEE%C5%A1.+2017(02)%2C+11.+ISSN+1213-8908.&aqs=chrome..69i57.2991j0i4&sourceid=chrome&ie=UTF-8)

- Šafránek, J., & Macková, V. (2017). Medailí z paralympiád ubylo přes 80 procent. Chybí mládež a vadí i spory, říká nový šéf ČPV. *Sport.aktualne.cz*, Získáno 30. červen 2017, z https://sport.aktualne.cz/parasport/sejпка/r_ea39f05434b011e7b9de0025900fea04/
- Šimáček, P. (2017). Handicapovaní sportovci nefňukají. *Denik.cz*, Získáno 10. listopad 2017, z https://benesovsky.denik.cz/ostatni_region/handicapovani-sportovci-nefnukaji-20171110.html
- Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR (2017). MKN-10: *Mezinárodní klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů: desátá revize. Aktualizované vydání k 1. 1. 2018*. Praha: UZIS ČR. Dostupné z: <http://www.uzis.cz/katalog/klasifikace/mkn>
- Vlach, Z. (2017). Blind Cup nabídne fotbal i osvětlu. V podání nevidomých sportovců. *Denik.cz*, Získáno 16. červen 2017, z https://vyskovsky.denik.cz/fotbal_region/blind-cup-nabidne-fotbal-i-osvetu-v-podani-nevidomych-sportovcu-20170616.html
- Zamastil, Z. (2017). Financování sportu handicapovaných je až trapné. *Denik.cz*, Získáno 19. srpen 2017, z https://pardubicky.denik.cz/ostatni_region/financovani-sportu-handicapovanych-je-az-trapne-20170819.html

PhDr. Vlasta Kursová, Ph.D.
KTVS PF JU
Na Sádkách 305/2a
370 05 České Budějovice
kursova@pf.jcu.cz